

til dette Forslag. Nu ved jeg ikke, om det ærede 2det Medlem for 10de Kreds har den Anskuelse, at vore Kirkers Formue skal fordeles mellem Kommunerne, eller han har den Anskuelse, at det skal være en selvstændig Formue, der ejes af Kirken, eller en Formue, der ejes af Staten, og som Staten har Tilsyn med. Men een Ting er sikker, at faar han dette Forslag vedtaget, faar han efterhaanden i hvert Fald en Del af Kirkeformuen stykket ud til Kommunerne eller rettere sagt til de i Kommunerne bestaaende folkekirkelige Menigheder. Altsaa, den Form er det, de Herrer giver Selvejet! Nu er der det mærkelige, at det ærede 4de Medlem for 3die Kreds taler saa meget om dette Selveje og siger atter og atter, at det er Menighedsraadene, der skal have Myndigheden. Derimod taler han meget nødtigt om, at vi ved Siden af disse selvejende Kirker har henimod Halvdelen af Danmarks Kirker endnu i ganske privat Eje.

Det, man vil gøre ved Ændringsforslaget, er ikke alene at give Menighedsraadet Ret, man vil ogsaa give disse private Ejere Ret, og det er disse to Opfattelser, at man paa een Gang kan hævde stærkt, at man vil give Menighedsraadet, Folket, der bygger en Kirke, Ret til at raade over Kirken, og at man vil give den enkelte private Tiendejer Ret til paa Trods maaske af Menighedsraadet at raade over Kirken — det er disse to forskellige Opfattelser, som, hvor utroligt det end er, har fundet Vej til hinanden og staar i det samme Lovforslag. Paa den ene Side prises Selvstyret. Man siger i Betænkningen, at de selvejende Kirker vil sikkert blive godt holdt, da Sognene ikke har stor Fristelse til at holde Kirkerne daarligt, idet der i de fleste Tilfælde er lagt tilstrækkeligt hen til Kirkernes Vedligeholdelse; følgelig behøves Synet ikke. Naar der altsaa er lagt tilstrækkeligt hen til Kirkernes Vedligeholdelse, og man kan gaa ud fra, at de Sogne, der har Kirkerne, bestyrer dem ordentligt, behøver man ikke noget Syn. Men til den anden Side hævder man, at de Kirker, der ikke er overgaaet til Selveje, skal helst blive i privat Eje, men saa er Synet ogsaa overflødig, for disse Kirker bliver bedre vedligeholdt end de selvejende. Det er ogsaa fremhævet umaadelig stærkt af det ærede 4de Medlem for 3die Kreds (Knuth), hvor godt disse Kirker bliver vedligeholdt, at de bliver bedre vedligeholdt, end de kunde blive som selvejende Kirker, og det er, siger han, fordi

Sognene dog til Dels er begrænsede finansielt ved den henlagte Sum. Det staar der. Hvad vil det sige, at Sognene til Dels er begrænsede finansielt ved den henlagte Sum? Det vil paa rigtig godt Dansk sige, at Kirkerne har faaet for lidt, og det høres ogsaa stadig, at der er lagt for lidt hen til dem. De Kommissioner, der har arbejdet rundt omkring, har vist givet disse Kirker for lidt. Men det er selvmodsige, naar man paa den anden Side vil sige, naar det gælder Menighederne, at de skal have Selvstyre, at der er lagt tilstrækkeligt hen til Kirkerne, og at man derfor ikke behøver at være bange, der bliver nok sørget for dem, og saa behøves der ikke noget Syn, og paa den anden Side hævder, at de andre, som er under privat Eje, bliver holdt meget bedre, fordi til dem er der ikke henlagt en til Dels begrænset Sum, og derfor behøver man heller ikke der noget Syn.

Nej, jeg tror, at det, som ligger bag ved dette Ændringsforslag, og det, som gør, at jeg ikke paa nogen Maade kan tiltræde det, er, at de Tiendejere, særlig de private Tiendejere og saa naturligvis de enkelte Sognemenigheder, der som Tiendejere har købt deres Kirke, men særlig de private, helst vil af med Synet. Jeg tænker ikke her særlig paa Godsejerne, der er mange andre private Tiendejere end Godsejere. Disse private Tiendejere, som ikke endnu er kommet af med Kirkerne, vil gerne beholde dem med den store Indtægt, de hidtil har haft af dem. Jeg tror, det er det, som egentlig stikker bagved. Man kan nok sige, at Synet tidligere har generet noget, og hvis man nu kunde faa gennemført en Lov, der ligesom tog Synet bort, saa var der skaffet fri Bane, og saa vilde man maaske kunne tjene godt paa Kirkerne fremdeles. Det er nemlig en meget stor Misforstaaelse, at de Tiendejere, der gjorde meget lidt for deres Kirker, er forsvundet. Jeg har selv i 5 Aar siddet som Formand i en Kommission, der rejste rundt for at afløse Kirketiendejernes Kirkevedligeholdelsespligt og været med til at undersøge Forholdene i de allerfleste af Lolland-Falsters Kirker, og jeg har truffet Kirke efter Kirke — jeg skal ikke nævne Navne —, som var i privat Ejendomsforhold, og hvor Ejeren var en eller anden ukendt Mand, som boede f. Eks. maaske i Aalborg og havde en saadan Kirketiende paa Lolland og havde en eller anden Bestyrer, en Godsforvalter i Nærheden, en Sagfører, eller hvem det nu kunde være, og denne Bestyrer havde —